

2020-12-17
Fi2020/05097

Finansdepartementet

Skatteverket
Solna strandväg 10
171 94 Solna

Uppdrag till Skatteverket att motarbeta felaktig folkbokföring

Regeringens beslut

Regeringen ger Skatteverket i uppdrag att i samverkan med ett antal frivilliga kommuner inrätta ett pilotprojekt för att utreda omfattningen av problemet med felaktig folkbokföring och utveckla metoder och arbetssätt för att åtgärda felaktigheter. Pilotprojektet ska bedrivas i områden där Skatteverket och kommunerna bedömer att problematiken, med tonvikt på trångboddhet och otillåten handel med hyreskontrakt, är eller kan antas vara särskilt förekommande. Uppdraget innefattar bosättningsutredningar inklusive oannonserade fysiska kontrollbesök. Skatteverket ska dra nytta av erfarenheter och samverkansformer från arbetet med uppdraget att inrätta ett pilotprojekt för att komma åt felaktig folkbokföring kopplad till organiserad brottslighet (Fi2020/02991).

I uppdraget ingår också att Skatteverket i enlighet med sitt ordinarie uppdrag, även i andra områden, ska göra stickprovskontroller av folkbokförda och vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att den fastställda bosättningen är korrekt.

Uppdraget ska redovisas till regeringen (Finansdepartementet) senast den 1 juni 2022. Under genomförandet av uppdraget ska Skatteverket samråda med de statliga myndigheter som Skatteverket anser nödvändigt och inhämta upplysningar från närmast berörda fastighetsägare.

Bakgrund

Uppgifterna i folkbokföringen ska spegla befolkningens bosättning, identitet och familjerättsliga förhållanden så att olika samhällsfunktioner får ett korrekt underlag för beslut och åtgärder (2 § förordningen [2017:154] med

instruktion för Skatteverket). Uppgifterna läggs till grund för en rad rättigheter och skyldigheter för den enskilde, både i förhållande till samhället och till andra enskilda. Det är därför angeläget att uppgifterna är korrekta. Konsekvenserna av att uppgifter i folkbokföringen inte stämmer överens med verkliga förhållanden kan vara flera. Det kan bl.a. handla om sådan problematik som att skolan inte vet var ett barn bor och att kommunen har svårt att följa upp en orosanmälan, otillåten handel med hyreskontrakt, handel med folkbokföringsadresser och svårigheter att följa upp förekomsten av trångboddhet.

I många olika sammanhang har brister i folkbokföringen dessutom framhållits vara av central betydelse för felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen (se bl.a. SOU 2017:37, Brå 2016:9 och Brå 2015:8). Flera myndigheter har vidare pekat på att det särskilt i utsatta områden finns risk för felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen och att felaktig folkbokföring är en primär orsak till dessa utbetalningar. Boverket har även påtalat att det finns ett problem med handel av folkbokföringsadresser (Boverket, 2015b, Boendesituationen för nyanlända)(Myndighetsgemensam lägesbild om organiserad brottslighet, 2019). Åtgärder för förstärkt skydd av välfärdssystemen är en viktig del i det nationella brottsförebyggande programmet Tillsammans mot brott (skr. 2016/17:126).

En tillförlitlig folkbokföring är även viktig för att möjliggöra samhällsplanering och ta fram befolkningsstatistik. Den huvudsakliga informationen om hur befolkningen bor hämtas från uppgifter i bl.a. folkbokföringen. Utredningen om kommunal planering för bostäder framhåller fel i dessa uppgifter som en faktor till att hushållsbildningen, såsom den framstår baserad på folkbokföringen, inte reflekterar hur människor bor (SOU 2017:73 och SOU 2018:35).

Uppdraget bedöms förbättra situationen i bland annat socialt utsatta områden genom att myndigheternas kunskap om trångboddhet, brott mot välfärdssystemen och möjlighet att säkerställa rätten till skolgång stärks.

Det är mot denna bakgrund angeläget att fortsätta arbetet med att skapa bättre ordning och reda i folkbokföringen och det finns därför anledning att ge Skatteverket ytterligare ett uppdrag för att motarbeta felaktig folkbokföring. Skatteverket kan förstärka sin verksamhet i att motarbeta felaktig

folkbokföring och i att fortsatt bedöma var det förekommer överrepresentation av dessa felaktigheter.

På regeringens vägnar

Magdalena Andersson

Richard Halltell

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/KRIM, PO, L1

Socialdepartementet/SOF

Finansdepartementet/BA, OFA K, OFA SFÖ, SBA

Utbildningsdepartementet/S

Arbetsmarknadsdepartementet/IAS